

Congiuntivo presente / Υποτακτική ενεστώτα

1^η συζυγία (-are) 2^η συζυγία (-ere)

3^η συζυγία (-ire)

	parlare	prendere	partire	finire
io	parli	prenda	parta	finisca
tu	parli	prenda	parta	finisca
lui/lei/Lei	parli	prenda	parta	finisca
noi	parliamo	prendiamo	partiamo	finiamo
voi	parliate	prendiate	partiate	finiate
loro	parlino	prendano	partano	finiscano

Προσέξτε:

- τα πρώτα τρία πρόσωπα (*io, tu, lui/lei/Lei*) είναι ίδια. Άρα είναι καλύτερα να χρησιμοποιούμε τις προσωπικές αντωνυμίες που επέχουν θέση υποκειμένου για να είμαστε πιο σαφείς: *Credo che tu capisca quanto sono felice in questo momento.*
- στα ρήματα σε -are που λήγουν σε -care και -gare προσθέτουμε ένα -h- μεταξύ ρίζας και κατάληξης. Τα ρήματα που λήγουν σε -ciare και -giare δεν διπλασιάζουν το φωνήεν -i-: *Credo che lui paghi anche per noi. / Penso che la lezione cominci alle 10.*
- η κλίση των ρημάτων σε -ere και -ire είναι πανομοιότυπη, ενώ αλλάζει για τα ρήματα που έχουν το χαρακτηριστικό -isc-.

Congiuntivo presente di essere e avere / Υποτακτική ενεστώτα των ρημάτων essere και avere

	essere	avere
io	sia	abbia
tu	sia	abbia
lui, lei, Lei	sia	abbia
noi	siamo	abbiamo
voi	siate	abbiate
loro	siano	abbiano

Verbi irregolari al congiuntivo presente /
Ανώμαλα ρήματα στην υποτακτική ενεστώτα

Infinito	Congiuntivo presente				
andare	vada	andiamo	andiate	vadano	
bere	beva	beviamo	beviat	bevano	
dare	dia	diamo	diate	diano	
dire	dica	diciamo	diciate	dicano	
dovere	debba	dobbiamo	dobbiate	debba	
fare	faccia	facciamo	facciate	facciano	
morire	muoia	moriamo	morate	muoiano	
piacere	piaccia	piacciamo	piacciate	piacciano	
porre	ponga	poniamo	poniate	pongano	
potere	possa	possiamo	possiate	possano	
rimanere	rimanga	rimaniamo	rimaniat	rimangano	
salire	salga	saliamo	saliat	salgano	
sapere	sappia	sappiamo	sappiate	sappiano	
scegliere	scelga	scegliamo	scegliat	scelgano	
sedere	sieda	sediamo	sediate	siedano	
stare	stia	stiamo	stiate	stiano	
tenere	tenga	teniamo	teniate	tengano	
togliere	tolga	togliamo	togliat	tolgano	
tradurre	traduca	traduciamo	traduciate	traducano	
udire	oda	udiamo	udiate	odano	
uscire	esca	usciamo	usciate	escano	
venire	venga	veniamo	veniate	vengano	
volere	voglia	vogliamo	vogliat	vogliano	

Uso del congiuntivo presente e passato (I) /

Χρήση της υποτακτικής ενεστώτα και του αορίστου - παρακειμένου (I)

Χρησιμοποιούμε την υποτακτική για να εκφράσουμε αμφιβολία, αβεβαιότητα, υποκειμενική άποψη, ενώ η οριστική είναι η έγκλιση της πραγματικότητας και της βεβαιότητας.

Χρησιμοποιούμε την υποτακτική ενεστώτα και αορίστου - παρακειμένου κυρίως σε **δευτερεύουσες προτάσεις**, που εξαρτώνται από μια κύρια πρόταση (δηλαδή έχουμε δύο μέρη της πρότασης με δύο υποκείμενα και δύο ρήματα), όταν:

- το ρήμα της κύριας πρότασης* εκφράζει μια υποκειμενική άποψη (*credere, dubitare, giudicare, immaginare, negare, pensare, prevedere, ritenere, sembrare, supporre* κ.λπ.): *Credo/ Penso/ Ritengo che Elena non sia venuta perché non le sono simpatica. / Sembra che lo yoga aiuti a mantenersi giovani.*

*Στην κύρια πρόταση μπορούμε να βρούμε και εκφράσεις όπως: *avere l'impressione che, avere il dubbio che, avere il sospetto che, l'opinione è che, l'ipotesi è che* κ.λπ.:

Hanno il dubbio che tu non dica la verità. / L'ipotesi è che si parta venerdì e si torni domenica sera.

- το ρήμα της κύριας πρότασης* εκφράζει μια επιθυμία, όπως μια παράκληση, ένα αίτημα, μια διαταγή κ.λπ. (*chiedere, decidere, domandare, impedire, lasciare, ordinare, pregare, preoccuparsi, proporre, suggerire* κ.λπ.): Luisa chiede all'insegnante che le spieghi il congiuntivo un'altra volta. / Lascia che siano loro a decidere.
*Στην κύρια πρόταση μπορούμε να βρούμε και εκφράσεις όπως: *avere bisogno che, c'è bisogno che, il consiglio è che, il desiderio è che, la regola è che, lo scopo è che* κ.λπ.: C'è bisogno che qualcuno resti con la nonna. / Lo scopo è che voi vinciate.
- το ρήμα της κύριας πρότασης* εκφράζει μια ψυχική κατάσταση (*aspettare, augurare, augurarsi, desiderare, dispiacere, dispiacersi, preferire, sperare, temere, volere* κ.λπ.): Mi auguro che tu guarisca presto. / Sono le 18, temo che abbiate perso il treno.
*Στην κύρια πρόταση μπορούμε να βρούμε και εκφράσεις όπως: *avere voglia che, avere il desiderio che, avere paura che, fare finta che, avere speranza che, c'è speranza che* κ.λπ.: Facciamo finta che tutto questo sia un sogno. / Abbiamo paura che il regalo non le sia piaciuto.
- έχουμε ένα απρόσωπο ρήμα στην κύρια πρόταση (*bisogna/occorre che, può darsi che, si dice che, dicono che, pare/sembra che*): Occorre che si riduca lo stress per stare in salute.
- έχουμε μια απρόσωπη έκφραση (ρήμα *essere* + επίθετο/όνομα + *che*) στην κύρια πρόταση (*è necessario/importante che, è opportuno/giusto che, è meglio che, è normale/naturale/logico che, è strano/incredibile che, è possibile/impossibile che, è probabile/improbabile che, è facile/difficile che, è preferibile che, è un peccato che, è ora che, è bene che*): È probabile che Ugo e Giulia partano ad agosto per le vacanze. / Meglio che scegliate un albergo vicino al mare. / È un peccato che te ne vada così presto.

Congiuntivo passato / Υποτακτική αορίστου - παρακειμένου

βοηθητικό ρήμα *essere* ή *avere* σε congiuntivo presente + **participio passato** του ρήματος

Η υποτακτική αορίστου - παρακειμένου εκφράζει μια πράξη προγενέστερη από τη χρονική στιγμή στην οποία αναφέρεται η κύρια πρόταση: È facile che Gabriele e Chiara abbiano parlato prima di parlare con noi. / Penso che Giulia si sia comportata bene.

La concordanza dei tempi del congiuntivo / Η ακολουθία των χρόνων της υποτακτικής

κύρια πρόταση	δευτερεύουσα πρόταση
ρήμα σε παροντικό χρόνο <i>Credo che...</i>	congiuntivo presente ή futuro semplice ... <i>Giulia torni/tornerà domani.</i> → μεταγενέστερη πράξη
	congiuntivo presente ... <i>Giulia torni oggi.</i> → ταυτόχρονη πράξη
	congiuntivo passato ... <i>Giulia sia tornata ieri.</i> → προγενέστερη πράξη

Uso del congiuntivo presente e passato (II) / Χρήση της υποτακτικής ενεστώτα και του αορίστου - παρακειμένου (II)

Χρησιμοποιούμε, επίσης, την υποτακτική ενεστώτα και αορίστου - παρακειμένου όταν:

- η δευτερεύουσα πρόταση εισάγεται με έναν από τους παρακάτω συνδέσμους:
 - › *benché, sebbene, nonostante, malgrado*: *Mi sento riposato, sebbene/nonostante/benché abbia dormito poco.*
 - › *purché, a patto che, a condizione che, basta che*: *Andiamo in vacanza in montagna a patto che/a condizione che/purché ci sia la spa.*
 - › *senza che*: *È stato arrestato senza che abbia fatto nulla.*
 - › *nel caso in cui*: *Nel caso in cui non funzioni bene, chiamate l'assistenza.*
 - › *affinché, perché*: *Ho comprato una nuova TV, affinché si possano vedere le partite di calcio.*
 - › *prima che*: *Andiamo via prima che finisca il film.*
 - › *a meno che, fuorché, tranne che, salvo che*: *Posso credere a tutto, tranne che/fuorché/salvo che tu abbia trovato lavoro.*

η δευτερεύουσα πρόταση εισάγεται με *che* και πριν από αυτή την αναφορική αντωνυμία υπάρχει σχετικός υπερθετικός: *Sono le persone più buone che abbia mai incontrato*; Ή είναι μια αναφορική πρόταση που δηλώνει σκοπό (*Cerco un lavoro che mi permetta di vivere.*) ή συνέπεια (*Questo non è un film che tu possa vedere.*)

- η δευτερεύουσα πρόταση συνδέεται με την κύρια μέσω ενός αόριστου επιθέτου ή μιας αόριστης αντωνυμίας: *chiunque, qualsiasi, qualunque, (d)onunque, comunque, l'unico/il solo che, nessuno che*: *A casa mia, il solo che faccia sport è mio fratello. / Comunque vada, è stato un successo.*
- η δευτερεύουσα πρόταση είναι μια έμμεση ερώτηση (πλάγια ερωτηματική πρόταση): *Mi chiedo sempre chi lasci tutto in disordine.*
- έχουμε μια κύρια πρόταση με τα ρήματα *dire* και *sapere* και μια δευτερεύουσα πρόταση που εισάγεται με *che* και θέλουμε να δώσουμε έμφαση στη δευτερεύουσα πρόταση: *Che il fumo faccia male, lo sanno tutti. / Che loro siano belli, lo dicono tutti.*

Όμως, χρησιμοποιούμε σπάνια την υποτακτική ενεστώτα και αορίστου - παρακειμένου και σε **ανεξάρτητες προτάσεις**, όταν:

- 1) έχουμε μια ερώτηση που εκφράζει μια αμφιβολία ή μια εικασία και εισάγεται με *che* και συχνά από το ρήμα *essere*: *Che sia Marta?* / *Non arriva nessuno. Che si siano persi?*
- 2) έχουμε μια άμεση διαταγή, μια πρόσκληση, μια παράκληση: *Prego signora, si accomodi.* / *Alla rotonda, prenda la prima a destra.*
- 3) έχουμε μια πρόταση που εκφράζει μια επιθυμία, μια ευχή ή μια κατάρα και εισάγεται με τις εκφράσεις *che, almeno, se, voglia il cielo che*: *Voglia il cielo che tu guarisca.* / *Che vada al diavolo!*

Quando non usare il congiuntivo / Πότε δεν χρησιμοποιούμε υποτακτική

Δεν χρησιμοποιούμε υποτακτική όταν:

- το υποκείμενο της κύριας και της δευτερεύουσας πρότασης είναι το ίδιο: *Sono felice di venire in Italia* (Io sono felice - io vengo in Italia); χρησιμοποιούμε τον τύπο *di* + απαρέμφατο;
- τα απρόσωπα ρήματα (α.) ή οι απρόσωπες εκφράσεις (β.) δεν συνοδεύονται από τον σύνδεσμο *che*; Χρησιμοποιούμε το απαρέμφατο: α. *Bisogna prendere una decisione!* – *Bisogna che tu prenda una decisione!* β. *È importante capire bene.* – *È importante che tu capisca bene.*
- χρησιμοποιούμε εκφράσεις όπως *secondo me, forse, probabilmente*: *Secondo me abbiamo bisogno di una vacanza.* / *Probabilmente vado al mare domani.*
- η δευτερεύουσα πρόταση εισάγεται με τους συνδέσμους *anche se, poiché, dopo che*: *Anche se piove, andiamo al lago lo stesso.*